

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/113/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216640
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312216640.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľky: POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Bratislava I. Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľ a advokát Doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti odporkyni: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Nitra z 1. októbra 2014 č. k. 10C/98/2013-59, proti uzneseniu z 8. januára 2015 č. k. 10C/98/2013-115 a proti výzve z 24. novembra č. k. 10C/98/2013-100, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 1. októbra 2014 č. k. 10C/98/2013-59
p o t v r d z u j e .

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 8. januára 2015 č. k. 10C/98/2013-115
p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením zo dňa 1. októbra 2014 č. k. 10C/98/2013-59 súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- eur podľa pol. 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podala navrhovateľka v zákonom stanovenej lehote odvolanie odôvodniac ho tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže napadnuté uznesenie ani neobsahuje žiadne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, môže navrhovateľka len hádať. Dôvodila, že podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha podanie žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie. Navrhovateľka podala odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Tvrdila, že súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku, preto nemôže byť vyzvaná na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery považovala za súladné s publikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. Dôvodila, že v prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Mala za to, že jej bola v rozpore s týmto zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemala. Takéto konanie zo strany súdu považovala za zásah do jej základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznila, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku, vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy SR, vylúčené. Záverom uviedla, že podľa ustanovenia §

18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľkou podaný pred 01. 10. 2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z. z., preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Napadnutým uznesením zo dňa z 8. januára 2015 č. k. 10C/98/2013-115 súd prvého stupňa dovolacie konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a/, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 2, § 10 ods. 1, § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o súdnych poplatkoch), položkou 7a Sadzobníka súdnych poplatkov a uviedol, že po preskúmaní obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že je potrebné postupovať v zmysle § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch a konanie zastaviť, nakoľko navrhovateľka súdny poplatok za dovolanie v lehote 10 dní nezaplatila. O trovách konania súd rozhodol § 146 ods. 1 písm. c/ OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie vo veci bolo zastavené.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala v zákonom stanovenej lehote navrhovateľka odvolanie odôvodniac ho tým, že súd vyrubil súdny poplatok za dovolanie podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb., pričom podľa tejto položky sadzobníka sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Spoplatneniu teda podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie, a pod. Poukázala pritom na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zdôraznila, že podala dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, a nie žalobu a súd nebol oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Preto nemohla byť vyzvaná na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. Odvolala sa pritom na právne závery Najvyššieho súdu SR v rozsudku z 29. 03. 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007, podľa ktorých za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) sa súdne poplatky nevyberajú, poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Ďalej mala za to, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (Sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Teda jej bola v rozpore so zákonom uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemala. Takéto konanie zo strany súdu považovala za zásah do jej základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR. Záverom uviedla, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade bol návrh podaný pred 01. 10. 2012 a konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. Do 30. 09. 2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym postupom od poplatku vecne oslobodené. Tento záver potvrdil aj Okresný súd Komárno v uznesení sp. zn. 8C/842/2012 zo dňa 16. 10. 2013. S poukazom na uvedenú argumentáciu navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednania na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolania navrhovateľky nie sú dôvodné, preto obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 OSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania, ako aj dovolania (ďalej len citovaného zákona), súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa položky 7 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov Zákona o súdnych poplatkoch (ďalej len sadzobník súdnych poplatkov) je súdny poplatok zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20 eur.

Podľa § 10 ods. 1 citovaného zákona, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania predtým, ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu a rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Podľa § 18ca citovaného zákona z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala od odporkyne zaplatenia majetkovej škody v sume 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 385,- eur. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 23. septembra 2013 č. k. 10C/98/2013-40, proti ktorému podala navrhovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 25. augusta 2014 č. k. 8Co/42/2014-59 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Napadnutým uznesením zo dňa 01. 10. 2014 č. k. 10C/98/2013-72 súd prvého stupňa uložil navrhovateľke povinnosť v lehote 10 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume 20,- eur podľa pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov a proti

tomuto uzneseniu podala navrhovateľka odvolanie dňa 14. 10. 2014. Následne podala navrhovateľka dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Nitre dňa 07. 11. 2014. Výzvou zo dňa 24. 11. 2014 č. k. 10C/98/2013-100 súd prvého stupňa vyzval navrhovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 40,- eur v lehote 10 dní a zároveň navrhovateľku poučil, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplatený, súd dovolacie konanie zastaví. Predmetná výzva bola navrhovateľke doručená dňa 01. 12. 2014 a proti tejto výzve podala navrhovateľka odvolanie dňa 04. 12. 2014. Napadnutým uznesením zo dňa 8. januára 2015 č. k. 10C/98/2013-115 súd prvého stupňa konanie o dovolaní navrhovateľky zastavil.

S poukazom na citované zákonné ustanovenia je zrejmé, že ak súd prvého stupňa napadnutým uznesením zo dňa 01. 10. 2014 č. k. 10C/98/2012-59 určil výšku súdneho poplatku za odvolanie podľa položky 7 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 20,- eur, postupoval správne.

K námietkam navrhovateľky uvedeným v odvolaní, že napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne dôvody, preto je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako ako rozsudku, je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa článku 46 ods. 1 a článku 48 ods. 2 Ústavy SR, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky Sadzobníka súdnych poplatkov v Zákone o súdnych poplatkoch vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP a nenaplnia intenzitu odňatia možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia.

Súd prvého stupňa tiež postupoval správne, ak po podaní dovolania vyzval navrhovateľku výzvou zo dňa 24. 11. 2014 č. k. 10C/98/2013-100 na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 40,- eur v lehote 10 dní a poučil ju, že ak nebude súdny poplatok v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví a následne pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie napadnutým uznesením zo dňa 8. januára 2015 č. k. 10C/98/2013-115 konanie o dovolaní navrhovateľky zastavil.

Dovolacie konanie je samostatným konaním, v ktorom dovolací súd rozhoduje o dovolaní. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). S účinnosťou od 01. 10. 2012, konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je oslobodené od poplatku. Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Podľa § 18ca zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Keďže v danej veci bolo odvolanie doručené súdu dňa 22. 11. 2013, pričom išlo o súdny poplatok za konanie (odvolacie konanie) a dovolanie bolo doručené súdu dňa 07. 11. 2014, teda obe boli podané až po 30. 09. 2012, nešlo ani o úkony, ani o konania začaté do 30. 09. 2012. Preto, ak súd prvého stupňa vyrubil navrhovateľke za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, jeho rozhodnutie je vecne správne.

Odvolací súd k tvrdeniu navrhovateľky, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie a dovolanie, poukazuje na ust. § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie a ten, kto podal dovolanie, podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a/ poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a dovolania a podľa ust. § 6 ods. 2 sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej a poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v Sadzobníku. Pokiaľ navrhovateľka v odvolaní poukázala na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/39/2007, odvolací súd k tomu dodáva, že z tohto rozsudku vyplýva, že pokiaľ nie je stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý druh konania v Sadzobníku, teda, pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon uvedené v sadzobníku, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však už v čase podania odvolania a dovolania poplatková povinnosť za tento druh konania - žaloba na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bola stanovená.

Súd prvého stupňa správne vyrubil navrhovateľke za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov a tiež správne zastavil dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie. Preto odvolací súd obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd sa podaním (odvolaním) navrhovateľky proti výzve súdu prvého stupňa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie nezaoberal, pretože nešlo o rozhodnutie súdu, ale len o výzvu, preto nie je možné proti nej podať odvolanie.

K uvedenému odvolací súd poznamenáva, že ustanovenie § 10 ods. 1 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch hovorí jasne o výzve (nie o uznesení) na zaplatenie súdneho poplatku. Účelom výzvy nie je uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok, ale upozornenie na jej nesplnenie. Sama povinnosť vyplýva zo zákona a je podmienkou pre to, aby súd mohol pokračovať v konaní. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku teda nie je rozhodnutím, neukladá sa ňou povinnosť účastníkovi konania, a nevzťahujú sa na ňu požiadavky kladené na obsahové a formálne náležitosti rozhodnutia (uznesenia). Proti výzve na zaplatenie súdneho poplatku nie je prípustné odvolanie, pretože výzva nie je rozhodnutím. Odvolanie je prípustné až proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.